

WOKÓŁ ŚRÓDKI

KWARTALNIK OSIEDLA
OSTRÓW TUMSKI-ŚRÓDKA-ZAWADY
-KOMANDORIA

ISSN 1640-4408

Nr 1 (44) 2011

BEZPŁATNY

Nowy wspólny etap

W poprzednim numerze *Wokół Śródki* pisaliśmy o zmianach w organizacji poznańskich rad osiedli. Decyzją Rady Miasta (uchwała z dnia 6 lipca 2010 roku nr LXXV/1061/V/2010) zostały połączone Rady Osiedla: Ostrów Tumski – Śródka – Zawady oraz Komandoria – Podwale. Obecna nazwa to Rada Osiedla Ostrów Tumski – Śródka – Zawady – Komandoria.

Wybory do nowej Rady odbyły się w dniu 10 marca br. w dwóch obwodach: nr 1 z siedzibą w Poznańskiej Ogólnokształcącej Szkole Muzycznej I stopnia nr 2 przy ulicy Bydgoskiej 4 oraz nr 2 w Szkole Podstawowej nr 85 przy ul. Tomickiego 16.

27 kandydatów ubiegało się o 15 mandatów. Oddano 429 głosów, w tym 421 ważnych.

Sesja inauguracyjna nowej Rady odbyła się w dniu 15 kwietnia w Szkole Podstawowej nr 85. Przewodniczącym wybrany został p. Andrzej Szary, a zastępcami p. Lucjan Dutkiewicz oraz niżej podpisany.

Przewodniczącym Zarządu została p. Zenona Leś, a zastępcami: p. Barbara Zalewska oraz p. Marek Knasiecki. Członkiem Zarządu została p. Tatiana Mura-Waraczewska. Zgodnie z obowiązującym regulaminem wybrano do zarządu także – spoza grona radnych – p. Gabrielę Klause – jako osobę z dużym doświadczeniem w zagadnieniach architektury i urbanistyki, zaangażowaną w sprawy lokalne.

Nowo wybrana Rada liczy na współpracę z mieszkańcami Osiedla, a także zamierza w sposób harmonijny dbać o dobro naszego terenu i zamieszkujących nasz zaszczytny skrawek Miasta. Będziemy próbowali być aktywni rozwiązując bieżące problemy i tworząc dobrą atmosferę rozwoju – mimo wyzwania, jakim stała się zmiana granic rad osiedli.

Gerard Cofta

Liczba głosów uzyskanych przez poszczególnych kandydatów, którzy utworzyli grono 15 radnych:

COFTA Gerard	217
MURA-WARACZEWSKA Tatiana	189
SZARY Andrzej	171
LEŚ Zenona Barbara	170
DUDKIEWICZ Lucjan Gerard	163
SUCHORA Ewa Maria	162
TOMKOWIAK Aldona	152
PALKA Violetta Barbara	151
URBAŃSKA Beata Kinga	147
AUGUSTYNIAK Małgorzata	144
ZAŁEWSKA Barbara Maria	143
MAJCHRZAK Adam Józef	141
JURGA Tadeusz	140
KLEEBERG Katarzyna Maria	136
KNASIECKI Marek	131

Pozostali kandydaci uzyskali następującą liczbę głosów:

PAWEŁCZYK Paweł	130
JAŚKOWIAK Elżbieta	129
KLAUSE Gabriela	128
WALCZYK Sławomira	126
OLCZYK Mateusz	124
PAŁACH Halina Barbara	120
MALESZKA Jacek Maciej	110
ANDRZEJEWICZ Mirosław Michał	96
SREBRO Michał	95
IGLEWSKA-WIRTZ Monika	85

W numerze m. in.:

• (Nie)Zapomniane miejsca Poznania	2
• Stowarzyszenie Wędrowni Architekci	2
• Obiekt sportowy MOS tętni życiem	2
• Misje Parafialne	3
• Setne urodziny na moście Misjonarza	3
• Komandoria i Śródka	4
• Na podwórku Tomickiego	5
• Międzynarodowy Dzień Muzyki	6
• Prezentacje: Sebastian Czipik	6
• Śródka po wojnie – rok 1945	7
• Listy w trudnych sprawach	7
• Karol Marcinkowski na Śródcie	7

To co nas cieszy...

Rozpoczęły się prace przy wymianie chodników na Śródcie. Inwestycja potrwa do końca bieżącego roku. Widać już pierwsze efekty. Będzie równo i elegancko...

Autor zdjęć: Jacek Kolański

(Nie) Zapomniane miejsca Poznania

Fundacja SIC! w ramach projektu „(Nie) zapomniane miejsca Poznania” serdecznie zaprasza wszystkich mieszkańców ŚRÓDKI i okolic na bezpłatne warsztaty artystyczne.

Wrzesień 2011 – SZYDEŁKOWANIE: 05.09 i 12.09 oraz FILCOWANIE: 19.09 i 26.09
Październik 2011 – ROBIECIE BIŻUTERIĘ: 03.10 i 10.10 oraz FOTOGRAFIA: 17.10 i 24.10
Listopad 2011 – DECOUPAGE: 07.11 i 14.11 oraz WIZAŻ: 21.11 i 28.11
Grudzień 2011 – MASA SOLNA oraz FLORYSTYKA.

Warsztaty odbywają się w lokalu przy ul. Rynek Śródecki 3 w godz. od 16.30-18.30.
Warsztaty są bezpłatne a ze względu na ograniczoną ilość miejsc prosimy o zapisy pod nr tel. 61/852-16-43 lub u osoby prowadzącej warsztat.

Ideą projektu jest przywrócenie światłości dzielnic objętych Programem Rewitalizacji poprzez aktywizację społeczności lokalnych i aktywny udział mieszkańców w warsztatach. Ważnym elementem projektu będzie organizacja festynu w m-cu listopadzie 2011 r., gdzie dzieła uczestników warsztatów będą promowały dzielnice ich zamieszkania.

Projekt jest współfinansowany ze środków budżetowych Miasta Poznania.

sic! Centrum Innowacji
Społecznej SIC!
Os. Powst. Warszawy 18, 61-656 Poznań
tel. 061 852 16 43, www.sic.to, sic@sic.to

POZnań*
*Miasto know-how

Stowarzyszenie Wędrowni Architekci

w minionych miesiącach gościło wiele osób zainteresowanych spotkaniami (Rynek Śródecki 3) w ramach:

ŚRÓDECKIEGO UNIWERSYTETU ALTERNATYWNEGO

29.09.2011 – *O zimowych spacerach po tajdże syberyjskiej czyli „Łyżnyj pachod” i co z tego wynikało...* – opowiadał „profesor rozpodróżowany” Andrzej Kozłowski

07.10.2011 – Kawa z niespodzianką! Rusz głową, przesunij pionek – czyli... będziemy zachęcać do zapoznania się z różnymi prostymi i ciekawymi grami, szczególnie rozwijającymi logiczne myślenie, w które grać można niezależnie od wieku i miejsca. A więc czeka na nas partia w SKYBRODGE, GOBBLET, QUARTO, zmagania łamigłówek i kilka innych ciekawych propozycji

12.10.2011 – *O formach eidetycznych i innych zdarzeniach nieidentycznych w sztuce* opowiadał „profesor dr AGI BALI” Agnieszka Balewska

Xenia z Wędrowni Architektów

Projekt realizowany przy współpracy z Oddziałem Rewitalizacji Urzędu Miasta Poznania i współfinansowany przez Miasto Poznań.

Obiekt sportowy MOS tętni życiem

Kalendarz imprez sportowych na obiekcie Młodzieżowego Ośrodka Sportowego przy ul. Gdańskiej pęka w szwach. W mijających miesiącach byliśmy świadkami kilku turniejów sportowych, a w najbliższym czasie czekają nas następne.

W piątek 29 kwietnia na boisku piłkarskim MOS odbył się ćwierćfinał ogólnopolskiego Piłkarskiego Pucharu Dzieci Danone 2011. Turniej ma już 12-letnią historię i jest częścią międzynarodowego turnieju Danone Nations Cup, w którym grają zwycięzcy turniejów krajowych.

Sportowy maj na Śródcie rozpoczął się od Międzynarodowego Turnieju Piłkarskiego U9 Pomartech Cup 2011 organizowanego przez Klub Sportowy Koziołek Poznań. W turnieju, oprócz polskich klubów, można było zobaczyć także zespoły z Niemiec – Oranje Berlin oraz Viktoria Mitte, a także reprezentantów polonijnej szkoły ze Szkocji The Goal Academy Edinburgh. Grze młodych adeptów futbolu przyglądał się również piłkarz poznańskiej Warty Tomasz Magdziarz, który po zakończeniu turnieju dekorował piłkarzy medalami.

A najlepsi w turnieju okazali się zawodnicy Zawiszy Bydgoszcz.

W dniach 5 i 6 maja, obiekt MOS gościł młodych lekkoatletów z poznańskich szkół podstawowych, którzy podczas Czwórboju Lekkoatletycznego walczyli o punkty do współzawodnictwa szkół w ramach Poznańskich Igrzysk Młodzieży Szkolnej.

We wtorek 10 maja, Start Poznań zorganizował na MOS-ie XIV Integracyjne Zawody Lekkoatletyczne.

W dniach 14-15 maja odbył się kolejny ogólnopolski turniej piłkarski – Adidas FOOTBALL CHALLENGE. W rozgrywkach rywalizowały dzieci i młodzież w czterech kategoriach wiekowych – do 9, do 11, do 13 i do 15 lat. Turniej rozgrywany jest pod hasłem „wejdź do świata profesjonalnej piłki”, a jego głównym celem jest pokazanie młodym piłkarzom jak wygląda wyczynowa rywalizacja w futbolu.

Lekkoatletyczne emocje spotkały nas ponownie we wtorek 17 maja, podczas Gimnazjady Lekkoatletycznej w ramach Poznańskich Igrzysk Młodzieży Szkolnej. Organizatorem zawodów był POSiR, oddział Młodzieżowy Ośrodek Sportowy.

Oprócz wspomnianych imprez, na obiekcie MOS odbywają się treningi piłkarskie oraz mecze w ramach rozgrywek WZPN, a także mecze piłkarskie w ramach amatorskiej ligi RED BOX.

Tekst i fot. Michał Mączyński

WOKÓŁ ŚRÓDKI

Kwartalnik Osiedla Ostrów Tumski – Śródką – Zawady

Zespół redakcyjny: Gabriela Klause, Gerard Cofta, Tomasz Magowski. **Współpraca:** Szczepan Cofta, Anita Magowska, Marianna Osyra, Tadeusz Osyra. **Winieta:** Tomasz Tuchowski. **Zdjęcia:** archiwum. Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania tekstów i zmiany tytułów nadesłanych materiałów. **Kwartalnik w internecie:** www.poznan.pl/rewitalizacja lub www.wkn.com.pl **Kontakt z redakcją:** tel. 61 877-35-14. **Realizacja:** Wydawnictwo Kontekst • e-mail: kontekst2@o2.pl • www.wkn.com.pl

Z Listu do Parafian Parafii Archikatedralnej

Misje Parafialne

(...) Czym są misje święte? To są rekolekcje szczególnego rodzaju – wszyscy parafianie są zaproszeni, aby odnowić swoje duchowe i moralne życie. Dokonuje się to przez słuchanie Słowa Bożego, modlitwę, spowiedź św., a w przypadku ludzi

chorych, przez przyjęcie sakramentu chorych. Ostatnie misje w naszej parafii odbyły się w roku 2000, kiedy przeżywaliśmy Wielki Jubileusz Chrześcijaństwa. (...)

Kiedy więc w tych dniach chcemy w sposób szczególny dziękować Bogu za szczęśliwie odnowiony kościół św. Małgo-

rzaty, to serce nasze niech śpiewa: *Kościele święty, nie zapomnę Ciebie. (...)*

Nasi kochani Parafianie – jesteśmy najstarszą parafią w Polsce. Jesteśmy z tego dumni. To nas zobowiązuje. Dlatego wyznajemy z największą miłością: *Kościele Święty nie zapomnę o Tobie – boś moją Matką, która zrodziła mnie do życia wiecznego.*

Wasi duszpasterze:

ks. Proboszcz Ireneusz Szwarc

ks. Redaktor Dariusz Madejczyk

Setne urodziny na moście Misjonarza

W niedzielę, 30 października, spotkaliśmy się o dwudziestą wieczorem, by podziękować – poprzez modlitwę różańcową wypowiadaną w różnych językach – za sto lat owocnego życia pani doktor Wandy Bieńskiej, Poznanianki, która przez ponad trzydzieści lat pracowała w Ugandzie spełniając posługę lekarską i misyjną.

Modlitwie przewodniczył ks. Arcybiskup Stanisław Gądecki, animowali ją stu-

denci z Akademickiego Koła Misyjnego prowadzonego przez ks. dr Szymona Stułkowskiego. Przybyła Jubilatka, która przemówiła do zgromadzonych ukazując prostotę swojego świadectwa: *przede wszystkim zawsze starałam się być dobrą lekarką.* W niebo – przy dźwiękach refleksyjnej muzyki fagotu – wypuszczonych zostało – wywodzącym się z Chin zwyczajem – sto lampionów, które powędrowały daleko ze sprzyjającym wiatrem.

Dobrze byłoby, gdybyśmy mogli kontynuować podobną modlitwę w każdą misyjną niedzielę, która przypada w październiku, ogarniając modlitwą różańcową dzieła misyjne. Most biskupa Jordana, misjonarza, który przybył na nasze ziemie przed ponad tysiącem lat, wydaje się być najlepszym miejscem na takie spotkania.

Szczepan Cofa

Zdjęcia: Robert Woźniak

Zapraszamy na:

- **Misje Święte:** od soboty, 19 listopada, do czwartku, 24 listopada podczas nabożeństw; wtorek, 22 listopada o godz. 19.00 – nauka dla mężczyzn i kobiet: dr Jacek Pulikowski „**Mężczyzną i niewiastą stworzył ich**”, nauki misji głosi – **ks. Artur Filipiak**, redaktor naczelny czasopisma *Katecheta*.

- **Piątek 25 listopada** o godz. 18.00 – ks. Arcybiskup Stanisław Gądecki – **uroczysta Msza św. dziękczynna** z poświęceniem odnowionego ołtarza z obrazem Matki Bożej Królowej.

- **Procesję Światła** – 8 grudnia godz. 18.00 – tradycyjna procesja z kościoła św. Małgorzaty przez Most Biskupa Jordana ku figurze Matki Bożej Niepokalanej na Ostrowiu Tumskim.

- **W czasie Adwentu na:**

- **Roraty** w kościele św. Małgorzaty o godz. 6.30;
- **Nieszpory** w kościele św. Małgorzaty w soboty o godz. 17.00.

SC

Komandoria i Śródka – na styku wspólnej przeszłości i przyszłości (cz. 1)

Połączenie rad osiedli Komandorii oraz Ostrowa Tumskiego, Śródki i Zawad stworzyło dobry pretekst do pokazania wspólnej sąsiedzkiej przeszłości. Warto poznawać przeszłość i wyciągać z niej wnioski na przyszłość. Skłania do tego tempo przemian dokonujących się wokół nas, które przynoszą niekiedy tylko iluzoryczne korzyści. Proponowany cykl krótkich artykułów będzie bardziej eksponował Komandorię, gdyż Śródce poświęciliśmy dużo miejsca już wcześniej. Podstawę stanowią między innymi artykuł G. Klause „Komandoria – zapis przekształceń urbanistycznych”, który ukazał się w Kronice Miasta Poznania 2010/4 w tomie zatytułowanym „Od Komandorii do Antoninka”. [GK]

Komandoria oglądana z lotu ptaka zawarta między ulicami: Podwale, Warszawską, Krańcową i torami kolejowymi linii Warszawa-Berlin, jest czytelnym zapisem i świadkiem różnych, nie zawsze spójnych decyzji planistycznych. Geneza widocznego chaosu przestrzennego tkwi niewątpliwie w peryferyjnym położeniu tych terenów poza granicami wytyczonymi przez pruskie fortyfikacje, a następnie stosunkowo późnej niwelacji wałów Fortu Prittwitz-Gaffron i jego rozbiórki po 1945 roku i wreszcie lokalizacji od początku XX wieku zakładów przemysłowych wzdłuż ulic św. Michała i Krańcowej. Załączek rozplanowania zabudowy mieszkalnej pojawił się dopiero w latach 30. XX wieku, jednak wojna przerwała tamte plany zakładające ponowne powiązanie przestrzenne i funkcjonalne Śródki i Komandorii rozdzielonych przez prawie 80. lat Bramą Warszawską. Po II wojnie światowej kształt urbanistyczny i funkcja Komandorii stały się odbiciem długiego procesu powstawania planu ogólnego zagospodarowania uchwalonego w 1962 roku. Zabudowa mieszkalna i przemysłowa zostały przemieszczane a do głosu doszły nowe arterie komunikacyjne. Przemiany ustrojowe 1989 roku wywołały zawirowania gospodarcze i aktywność inwestorską, której skutkiem były przekształcenia w strefie przemysłowej. Nastąpiło sukcesywne kurczenie się obszaru uciążliwego przemysłu i niekontrolowane wypełnianie go zabudową magazynową i usługową.

Jak wyglądała nie istniejąca już osada Świętojańska? Jej lapidarny opis podaje w Rocznikach Towarzystwa Przyjaciół Nauk z 1901 r. historyk Stanisław Karwowski. Wieś św. Jana lub villa S. Joannis położona była poza rozwiniętą osadą Śródki, nad rzeką Cybiną, obok kościoła św. Jana Jerozolimskiego, „gdzie było niegdyś domów kilkadziesiąt i tyluż mieszczan, którzy obierali sobie wójta potwierdzonego przez komandora [...]”. Zabudowa mieszkalna koncentrowała się w najbliższym otoczeniu kościoła, wokół drogi prowadzącej w stronę Krakowa i Kalisza, późniejszej ul. Świętojańskiej. Pewne wyobrażenie o jej rozplanowaniu pokazuje mapa S. F. von Geyera z ok. 1772 r. Osada Świętojańska była ważnym zapleczem grodu poznańskiego, a później przedmieściem lokacyjnego Poznania. Niestety, liczne wojny i epidemie, które w XVII i XVIII wieku dotknęły jej mieszkańców, przypieczętowane w 1832 roku zabraniami przez rząd pruski dóbr komandorskich, spowodowały stopniowy zanik zabudowy, aż do ostatecznej jej likwidacji związanej z utworzeniem Jeziora Maltańskiego i całkowitej zmiany wcześniejszego krajobrazu. Należy żałować, że wielkie prace ziemne podjęte w związku z budową sztucznego jeziora nie zostały poprzedzone badaniami archeologicznymi, które mogłyby poszerzyć wiedzę o tym fragmencie miasta.

Komandorię i Śródkę łączył od wczesnego średniowiecza trakt komunikacyjny prowadzący od grodu na Ostrowie Tumskim w stronę Giecza i Łęczycy (obecna ul. Warszawska), natomiast wyraźną granicę stanowiło wyniesienie terenowe – wzgórze Reformatów, od 1842 roku oto-

czone pierścieniem fortyfikacji pruskich. Fortyfikacje wraz z pierścieniem pasów ograniczających lub wręcz wykluczających zabudowę cywilną sięgały od wzgórza do obecnej ulicy św. Michała. W pasie tym władze wojskowe tolerowały jedynie kościół św. Jana Jerozolimskiego, uratowany w 1824 roku przed rozbiórką dzięki stanowczym protestom ówczesnego proboszcza ks. Wawrzyńca Szafrńskiego i wspierających go parafian. Po południowej stronie ul. Warszawskiej znajdowała się około piętnastohektarowa strzelnica wojskowa założona w połowie XIX wieku z usypanymi, wysokimi wałami porośniętymi zielenią maskującą, głównie szybko rosnącym grochodrzewem. Teren ten, wraz ze zlikwidowanym cmentarzem parafii świętojańskiej, został w 1966 roku zamieniony na park miejski im. Tysiąclecia Państwa Polskiego. Inwestycja powstała w 1902 roku, już po decyzji o zniesieniu umocnień fortecnych była linia kolejowa łącząca stację Poznań-Wschodni z Kobyłepolem i dalej ze Środą. Dało to impuls do początkowo żywiołowych lokalizacji przy ul. św. Michała i Krańcowej zabudowy o charakterze przemysłowo-magazynowym, co po odzyskaniu niepodległości miało wpływ na wytyczenie wschodniego kierunku rozwoju Poznania.

[Gabriela Klause]

Osada Świętojańska i Śródka na planie S. F. von Geyera z ok. 1772 r.

Komandoria i Śródka na planie z 1871 r.

Na podwórku Tomickiego

Długo szukałam świętego spokoju w centrum miasta, aż znalazłam. Dawna mrzonka studentki architektury zmieniła się w codzienną rzeczywistość „podwórka Tomickiego”, do której miło wracać po pracy i po urlopie. Bo jest to podwórko w ludzkiej skali, podobnie jak tworzące je zgrabne budynki – skuteczna ochrona mieszkańców przed hałasem ruchliwych ulic św. Michała i Warszawskiej. Cztery dwupiętrowe bloki położone w odpowiednich odległościach, gęsto przetykane zielenią, zapewniają niespotykany w dzisiejszym budownictwie komfort zacisznej małomiasteczkowej atmosfery w bezpośrednim

śledztwie śródmieścia. Niezwykłą rolę w jej budowaniu odgrywa podwórkowy park, stanowiący zielony bufor, który, przesłaniając przeciwległe obiekty, optycznie uprzestrzenia wnętrze podwórza. Dodatkowo pełni funkcję społecznie integrującą, można bowiem posiedzieć na ławce i porozmawiać z sąsiadem przyglądając się zabawom dzieci w piaskownicy, w otoczeniu chroniących przed niepożą-

danymi spojrzeniami drzew. Społecznej integracji w kameralnej skali sprzyja także Filia nr 6 Biblioteki Raczyńskich, zlokalizowana w ciekawym budynku z lat 50. autorstwa architekta Z. Pudelewicza, otwierająca „podwórko Tomickiego” na mieszkańców także innych osiedli.

Atrakcyjności tego miejsca dopełnia piękna modernistyczna szkoła oraz – czego nie sposób pominąć – znajdujący się nieopodal uroczy zakątek ze zwierzętami hodowanymi, przyciągającymi nie tylko najmłodszych mieszkańców Komandorii... Kury, koguty, króliki, koty oraz odwiedzający je goście: wróble i kawki potrafią zwolnić tempo życia nawet najbardziej zabieganym. Wszystko to wiąże mieszkańców z przestrzenią, umacniając ich poczucie miejsca.

Barbara Walkiewicz

Widok podwórka przy ul. Tomickiego. Fot. B. Walkiewicz

Międzynarodowy Dzień Muzyki na Śródce

Zdjęcia:
Robert Woźniak

W sobotę 1 października w Kawiarni „W starej piekarni” na Śródce odbył się koncert zespołu Flota Zjednoczonych Sił. Pod tą nieco tajemniczą nazwą kryją się młodzi muzycy będący w większości uczniami lub absolwentami Poznańskiej Ogólnokształcącej Szkoły Muzycznej Nr 2 im. Tadeusza Szeligowskiego. W wykonaniu Floty usłyszeliśmy specjalny program przygotowany z okazji Międzynarodowego Dnia Muzyki. Składały się na niego znane piosenki z repertuaru artystów polskich jak i zagranicznych (np. Marek Grechuta, Stanisław Sojka, The Beatles) w autorskich aranżacjach Tomasza Thiela – prowadzącego zespół. W śródeckich piwnicznych murach mieliśmy również okazję wysłuchać szeregu utworów instrumentalnych prezentujących już niemałe, pomimo młodego wieku, umiejętności młodych artystów.

Muzyków Floty Zjednoczonych Sił można częściej usłyszeć na Śródce w innym repertuarze. Od ponad trzech lat są oni związani z parafią katedralną, gdzie regularnie grają na niedzielnej mszy świętej o godzinie 11.00 w Kościele św. Małgorzaty, a czasami w samej Katedrze. Poza udziałem we mszach świętych, nabożeństwach, czuwaniach modlitewnych, włączają się oni muzycznie w ważne wydarzenia w życiu parafii, takie jak np. 32 Europejskie Spotkania Młodych, organizowane przez wspólnotę z Taizé.

Sobotni koncert był jednym z kilku wydarzeń artystycznych, które odbyły się „W starej piekarni” w ostatnim czasie. Pozwalają one mieć nadzieję na ożywienie kulturalnych inicjatyw w Naszej Dzielnicy. Zachęcamy do zaglądania do kawiarni, co najmniej od czasu do czasu.

M/M

PREZENTACJE

Nazywam się Sebastian Czopik mam 34 lata, w dzieciństwie mieszkam na Śródce (obecnie mieszkam na os. Wichrowe Wzgórze). Fotografuję zajmuję się hobbystycznie od 1995 r. Często bywam na Śródce ponieważ moi dziadkowie tu mieszkają. Rok temu postanowiłem, że będę dokumentował, to co się dzieje na Śródce i w miarę możliwości to realizuję. Śródka bardzo się zmieniła, jest inna, niż ją pamiętam z dzieciństwa. Kiedyś było tu więcej sklepów, Śródka była praktycznie samowystarczalna. Od dziadków słyszę narzekania, że muszą po zakupy i do lekarza chodzić daleko, że chodniki są w nie najlepszym stanie itd. Z takimi problemami na co dzień pewnie borykają się mieszkańcy. Dla mnie to miejsce wygląda trochę inaczej. Odnajduję w nim artystyczny nieład, jest to dla mnie raj fotograficzny. Na razie fotografuję głównie budynki i przechodzących ludzi, udało mi się jedynie nawiązać znajomość z pracownikami odlewni, szkoły sztuk walki, szkoły muzycznej i szkoły dla niedosłyszących.

Bardzo bym chciał bliżej poznać mieszkańców tej dzielnicy, pokazać jak żyją porozmawiać z nimi.

Sebastian Czopik
tel. 609-547-9 72
e-mail: formatoff@interia.pl

Na okres świąt Bożego Narodzenia i Nowego roku zniesiona została godzina policyjna, ale tramwaje kursowały jedynie do godziny 19-tej.

25 grudnia

Wszystkim podopiecznym w kuchniach tzw. ludowych, w tym i na Śródcie rozdawano paczki z upominkami. Na ulicach ci-sza.

25 grudnia

Harcerze łamali się opłatkiem. Drużyna Wilków Morskich wraz z sródeckimi harcerzami udali się z świątecznymi podarkami do sierocińca na Główniej.

27 grudnia

Poznańskie święto. Ze zniszczonego dachu ratusza zabrzmiał hejnał, pierwszy raz od 3 września 1939 roku. Zebrane na rynku tłumy poznaniaków stały cicho jak w kościele. Pokazano ukrytego przez okres okupacji przez Polaków Orła z wieży ratuszowej.

28 grudnia

Na Śródcie, podobnie jak w całym mieście, miał miejsce początek akcji tepienia szczurów. W drogerii sródeckiej należało kupić trutki „Ratamór” firmy Wielchmia”. Cena

jednej porcji przeznaczona na pięć piwnic wynosiła 45 zł. Pokwitowanie wydawane w drogerii należało przechowywać przez trzy miesiące. Winni nie wykonania derytyzacji mogli liczyć na karę grzywny w wysokości 3 tysięcy złotych.

30 grudnia

Pojawiły się afisze z zaproszeniami na zabawy sylwestrowe w szkołach oraz w centrum miasta min.: do restauracji Wincen-tego Czekają przy Podgórnej 4, Pawilonu przy Rynku Wildeckim, Arkadii, Mo-ulin Ruge – gdzie tańczyła Stanisława Sel-

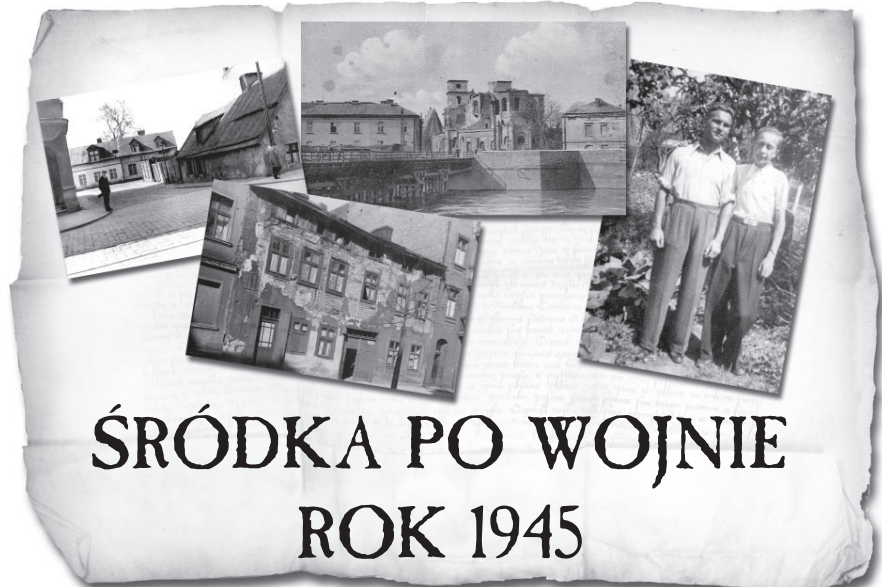
mówna, czy też do Parku Wilsona – gdzie tańczył duet taneczny Drzewiecki-Michalak.

31 grudnia

W kioskach kupowano Głos Wielko-polski gdzie piórami J. Brzeskiego, T. Pasikowskiego i najmłodszego dzien-nikarza Eugeniusza Cofty dokonano próby zbilansowania dokonań w Poz-naniu w 1945 roku.

Jan Kaczmarek

(ciąg dalszy nastąpi)

ŚRÓDKA PO WOJNIE ROK 1945

Listy w trudnych sprawach

Redakcja „Wokół Śródki” otwiera dział listów i zaprasza Czytelników do ich nadsyłania.

W mojej pięcioosobowej rodzinie tylko mama pracuje. To co przynosi, starcza na niewiele więcej niż komorne. Ojciec nie ma pracy, a ja – tak jak siostra i brat – uczymy się w liceum zaocznym, bo jesteśmy już pełnoletni. Jest nam bardzo ciężko, a ostatnio okazało się, że siostra jest w ciąży. Gdzie możemy uzyskać pomoc?

Podstawowym miejscem, w którym w trudnych sytuacjach życiowych można starać się o pomoc materialną jest Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie (najbliższy znajduje się na Osiedlu Piastowskim 81). Trzeba jednak zdać sobie sprawę, że jakakolwiek pomoc będzie jednorazowa, że musicie wziąć swoje życie we własne ręce, przede wszystkim szukając pracy.

Nie pisze Pani, dlaczego cztery pełnoletnie osoby nie pracują i nie starają się o jakąkolwiek dorywczą pracę. Może warto byłoby poszukać rzemieślnika, który wyuczyłby brata praktycznego zawodu, bo ukończenie liceum to za mało, by uzyskać pracę. Może warto zarejestrować działalność gospodarczą w najprostszym zakresie, np. sprzątnięcia i usług porządkowych. Dla siostry podaję dane kontaktowe Fundacji Pomocy Samotnej Matce:

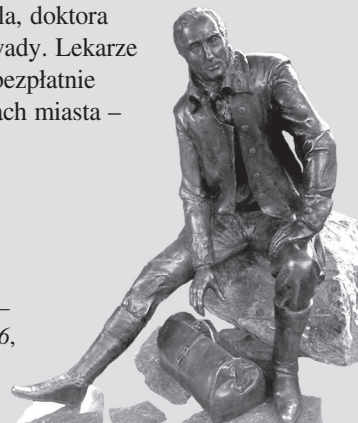
ul. Kierska 10, Kiekrz, tel. 61 842 80 04.

Czy wiesz, że leczył naszych przodków Marcinkowski?

Okazuje się, że – choć krótko – ale Karol Marcinkowski obejmował opieką ubogich naszej dzielnicy. Od maja 1846 roku, a więc na pół roku przed śmiercią (umarł w czterdziestym szóstym roku życia z powodu gruźlicy) wprowadzono w Poznaniu dwadzieścia obwodów pomocy bezinteresownej ubogim. Zainicjował to Marcinkowski w ramach stworzonego z przyjaciółmi Towarzystwa ku wspieraniu ubogich i biednych w Poznaniu. Sam objął obwód XIV, obejmujący „Zagórze, Tum i Ostrówek”, a po uwięzieniu, z powodu udziału w sprowokowaniu narodowościowych zamieszek, jego przyjaciela, doktora Mateckiego, także Śródkę i Zawady. Lekarze nieśli ubogim swoich rewirów bezpłatnie pomoc, choć – w innych częściach miasta – pracowali odpłatnie.

SC

Witold Jakóbczyk, *Doktor Marcin – Jan Karol Marcinkowski 1800-1846*, Wydawnictwo Zachodnie, Poznań 1946, 163-166.

Fot. Łukasz Zandecki

O Śródcie

Tyle bym powiedzieć chciała,
że choć Śródka taka mała,
zmian jest ciągle w niej bez liku,
aż brak miejsca w pamiętniku,
by opisać wszystkie zmiany,
które bardzo dobrze znamy.

Tutaj burzą, tu budują,
tam sprzedają, wynajmują.
Tu się sklepy otwierają,
tam kawiarnie – wino dają.
Lecz, co bardzo nas raduje
dużo też się remontuje.

Naszą Świętą Małgorzatę,
ktoś już ubrał w nową szatę,
po remoncie wypiękniała,
teraz bardzo odmłodziła.

Szkoła nowa też powstała,
dzieciom dużą radość dała.
Z tej radości hałasują,
a sąsiedzi się buntują.

Wszystko w ruchu, ciągle zmiany,
lecz jest coś, co dobrze znamy.
To serdeczność jest Śródecka,
którą każdy zna od dziecka.

Marysia

W STAREJ FOTOGRAFII

Widok Komandorii z lotu ptaka, 1993 r., fot. J. Miecznikowski (zbiory MKZ w Poznaniu)

Ważne telefony

Komisariat Policji Poznań – Nowe Miasto
Poznań ul. Polanka 24, tel. 61 841-23-12 (dyżurny)

Kierownik Rewiru I
asp. szt. Marek Kolasieński
tel. 61 841-43-49; tel. kom. 0-519-064-625

Rejon I: Śródka – Zagórze
st. post. Paweł Cichy
tel. 61 841-43-52; tel. kom. 0-519-064-623

Rejon II: Zawady
mł. asp. Witold Korbanek
tel. 61 841-43-52; tel. kom. 0-519-064-621

Straż Miejska
Plac Kolegiacki 17 (24 h) – tel. 986

Straż Miejska
(Oddział Nowe Miasto)
os. Bohaterów II Wojny Światowej 36
tel. 61 878-50-31